

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

Szeszes italt nem szabad mérni

a kávéházakban, vendéglőkben, italmérésben nem szabad semmiféle szeszes italt mérni. Így rendelte ezt a Nemzeti Tanács, a magyar nemzet élő, parancsoló, irányító, lelkiismerete. Tudjuk nagyon jól, hogy minden vendéglős, szállodás és kávé komoly ember, akik igen jól tudják: milyen nehéz időket élünk s tudják nagyon jól, hogy a diadalmas forradalom jövője követeli, hogy szeszes italt mért nem szabad mérni! Ha egyetlen iparos társunk most megszegi a Nemzeti Tanács e parancsát: megérdemli, hogy iparendélyét örökre elveszítse! Vendéglősök, kávéosok, szállodások! Magunk vigyázzunk, hogy teljesített legyen ez a parancs!

*

A Nemzeti Tanács

ma a nemzet lelke, szive, esze, karja, izma! A Nemzeti Tanács parancsait szentírásként kell fogadnunk. A Nemzeti Tanácsnak köszönhetjük, hogy újra szabad, független, önálló ország ez a szép, gazdag ország a Kárpátok alatt, a Dunántul lankáin, a Tisza, Duna sikságán, Erdély kincses bérciben. Mindnyáján szemünkkel, szívünkkel a Nemzeti Tanácsra figyeljünk. A Nemzeti Tanács most a mi erőnk, hatalmunk, Sorsunk! Vendéglősök ne csak kirakat-mentőnek ragaszszátok ki ablakaitokra a Nemzeti Tanács védelmet hirdető cédulát, hanem szívvel és testtel tartsatok a Nemzeti Tanácssal.

Nemes Kun.

Forradalom!

Írta: Gyökössy Endre dr.

Két héttel ezelőtt a most már feltartóztatlanul országunkba robogó Békéről irtunk ünnepet érző szívvel néhány mondatot.

S ime az ünnep, a győzedelmes, vértelen, lelkeket lenyűgöző, sziveket megnemesítő, embereket átformaló forradalom gyönyörűséges ünnepéről kell már ma írnom. Október 31-én szállt le Budapestre a felséges forradalom szikrázó tüzes lelke.

Október 31-ike!

Háromszázegy évvel ezelőtt ezen a napon szegezte ki Luther a wittenbergi templom ajtóira híres hitvalló tételeit. Azóta október 31-ike a világ összes protestánsainak ünnepi napja.

De 1918. október 31-ike az egész magyar nemzet örök ünnepévé tette ezt a napot.

Ki volt ott magyarok, ki volt ott?

Én ott voltam. Ott voltam reggeltől késő délutánig, ott sodródtam az utcákon a delejes mámorban ringó, ujjongó tömegben. Az emberek testből és lelkéből egyaránt a felszabadulás szikrái pattogtak, rakétáztak az égre.

Az ötvenhónapos szenvedés poklába átvergődött katonák szive sok ezer napként ontotta áldásos melegét ezen a lombhullató őszi napon.

A csudálatos hirtelenséggel minden ember szive felett s minden katona sikkajára kitüzött fehér őszi rózsa Békét és Örömet hirdetett.

A boldog magyar megtalálta önmagát. Ezen a napon látta tisztán, hogy mire hivatott ő? Ezen a napon keresztül kiáltotta a kerek földön, hogy nem köti állami életét többé idegen nációkhoz — rabként, hanem mint független, szabad köztársaság, minden nemzettel békés megértésben akar élni és dolgozni a világszabadságért, a világbékéért, a világműveltségért.

Több — száz — éves dermetségéből a piros élet győzelmes dobogójára ugrott egyszerre a magyarság ezen a forradalmi nagy napon s belezengte férfi-nemzethez illő erővel a világba, hogy a Kárpátok alatt, a Duna, Tisza sikságán, a Dunántul lankáin. Erdély hegyeiben az ezereztendő Magyarországot új életre kelt s magát megfojtani nem engedi. Megérti minden nemzet életet követelő jogát, de a maga jussához is ragaszkodik...

A magyar história pedig olyan nappal lett gazdagabb, amely napon a világ legműveltebb, legnyugatibb, legelszántabb nemzetei közé emelte magát a forradalmi Magyarország!

Jön már, talán itt is van a béke, a munka és a boldogság!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít Schwarcz Béla
(Tona-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta kávéosok és vendéglősök részére nagy étkező szalvétták és abroszok.
SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

A mai nagy időkről.

Irta: Kiss István dr.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az 1848-iki idők vívmányai most törnek maguknak biztos utat!

A 48-as lelkes ifjuság és polgárság küzdelmeivel kivívott szabadságjogok csak most a négy éves háború keserves küzdelmei nyomán bontakoznak ki teljes nagyságukban.

Az igazi szabadság, az igazi polgári élet most fog valóban megszületni az új független, önálló magyar államban.

Az utóbbi néhány nap alatt a magyar nép és a magyar katonaság megteremtette az önálló magyar hazát!

Ebből a nagy történelmi munkából a dolgozó polgárok között kivette részét a magyar vendéglős és szállodás is!

De ne felejtjük el, hogy a most kivívott fényes győzelmét, annak gyümölcsét csak akkor biztosíthatjuk magunknak és utódainknak, ha megteszített komoly munkánkkal oda hatunk, hogy a közrendet, a köznyugalmat fentartjuk és ezzel az új Magyarország létét megalapozzuk.

Ne felejtjük el, hogy polgári jogainkat az államnak kell megvédenie és e mellett a népek forgatagában, a világ népei között is meg kell állni helyünkön.

Az intelligens magyar vendéglősnek, szállodásnak és kávésnak nem kell ugyan részletesen megmagyaráznunk, hogy ma mi a kötelessége, mert azzal mindannyian tisztában vannak, de nekünk, akik a hosszú szenvedésekkel teli háború alatt annyit küzdöttünk a vendéglős és szállodás ipar mellett, — a mai nagy időkben az a kötelességünk, hogy ismételten emlékeztessük olvasóinkat a magyar történelemre!

Tekintsük vissza az ezer éves történelemre! S akkor látjuk, hogy miként védte oly sok

veszélyben, oly sok megtámadás között hazáját a magyar!

Hisszük, hogy a nagyobb veszélyen már túl estünk és most a törvények tentartásával, valamint szorgalmas munkánkkal arra törekedjünk, hogy a békés, boldog mindennapi élet vissza térjen.

Tartsuk be pontosan a Magyar Nemzeti Tanács és az új kormány rendeleteit, mert ezzel a polgári jogainkat, köztük első sorban a személyes szabadságot, a köz- és magántulajdont és a munkaszabadságát biztosítjuk magunknak és az egész magyar népnek.

Végül ne felejtjük el, hogy számbelileg kevés ugyan a magyar, de értelemmel és szorgalommal meg kell tartanunk az egész magyar földet, mert e föld a költő szava szerint: »bölcsöd ez majdan sírod is.«

Háború adótörvények.

(Folytatás.)

Irta: Secundus.

Ha a kiskorúak vagyonát a gyámhatóság kezeli és a kiskorúak jövedelme a családfelelőse alá nem kerül. Ha a kiskorúak a szülőkkel együtt nem laknak, hármas személytől huzott bárminő szolgálati járandóság után. A gondnokság alatt álló rokonok összes jövedelmei. A közös háztartásban élő szülők, nagykorú gyermek, unoka, oldalrokon, ha jövedelmüket nem bocsátják a kapott ellátásért a háztartás fejeének rendelkezése alá.

Az előbbi pontokban meghatároztuk az adókötelezettséget, vagyis azon eseteket a midőn a jövedelemadó fizetés esete fenforog. Most pedig következik, hogy ha ezek az esetek fenforognak, kik tartoznak jövedelmi adót fizetni, az az, kik az adóalanyok.

Jövedelemadó alá tartoznak a magyar állampolgárok összes jövedelmeik után, ha a magyar szent korona országainak területén

lagnak, vagy ha állandóan nem is lagnak e területen, de itt rendes lakásuk van. Továbbá azok a magyar állampolgárok, kik külföldön laknak, a magyar szent korona területéről származó összes jövedelmeik után. Jövedelemadó alá tartoznak a külföldi állampolgárok összes jövedelmei után, ha a magyar szent korona területén laknak, vagyis állandó lakhelyük itt van. Ha legalább egy évig egyfolytában a magyar szent korona területén tartózkodnak, vagy kik szűpán jövedelem szerzésből tartózkodnak az országban bármely rövid ideig. Végül jövedelemadó alá tartoznak a külföldiek azon jövedelmeik után, melyek itteni ingatlanokból, jogokból, iparváltatokból, követelésekből és tőkeamat évjáradékadó alá eső vagyonból erednek. Ezek a természetes személyek. A jogi személyről jelen tanulmányunkban nem értekezünk, mivel nem tartozik olvasóközönségünk és barátaink közvetlen érdekkörébe.

Természetesen a törvény feltétlen adómentességet is tartalmaz. Az adómentesség, mely közvetlenül bennünket érdekel a következő:

Adómentesek azok a személyek, kiknek évi összes jövedelme a 10,000 koronát meg nem haladja. Itt újból megemlítjük, hogy amennyiben az összjövedelem (tehát akár adóköteles, akár adómentes) a 10,000 koronát meghaladja, akkor ha az adómentes jövedelem az adóalapot 10,000 koronán alulra mérsékli adó mégis jár a fennmaradó adóalap után is bármily csekély.

A kikötés nélkül önként adott támogatások a gyermekek, unokák, szülőknél és oldalrokonoknál, ha az, ki a támogatást adja különben adóköteles.

Kikötés nélkül alatt értendő minden támogatás, melyre sem a törvény, sem egyéb magánjogi kikötés az adózót nem kötelezi, hanem halálból, rokoni vagy gyermeki szerzetből valamely rokonuknak ad-

Pali szerelme.

— A »Vendéglősök Lapja« eredeti tárcája. —

Irta: Balázs József.

Határozott. Itt hagyja a fővárost és követi vidékre Pali. Az utolsó eset kimerítette, ideges lett. Bántotta a városi zsvaj, a fényes kávéház. Csenedség, nyugalom után vágyott.

Felöltözködött és sietett a kávéházba. Mici kaszirnő volt egy köruti kávéházban már három éve. Élvezte liatalságát és élvezettel hallgatta a bizár leđer udvarlásokat. Nem ismert más életet, mint a gondtalan könnyű életet.

Egy öreg fogatlan bankár volt a barátja, ki mindegyel elhalmozta amit csak kívánt. Rendben volt minden, míg Pali nem jött. Pali pincér volt ugyanott. Csenedes méla és illedelmes. Vidékről jött, hol még nem érte a főváros posvány levegője.

Rövid idő alatt megszerette a leányt. A legbizalmasabb viszony fejlődött ki közöttük. A fiu igazán szeretett. A leány nem jobban, mint számtalan más udvarlóját. Talán mégis jobban szerette Pali, bizalommal volt iránta, és ha a sok mulatság kimerítette idegeit, Palival töltötte idejét, kinek modora, visel-

kedése jó hatással volt lelkére. Pali oldalán mindig megnyugodott, de bensőbb szeretetet nem érzett iránta.

Sokszor gondolkodott e viszonyon és szinte félt tőle. A fiu komolysága megfélemlítette. Tudta, hogy önző, szeretni nem tud, és csak mentővárnak használta fel Pali barátságát.

Egyik délután együtt voltak az állatkertben. Pali még komolyabb volt, látszott egész viselkedésén, hogy valami komoly elhatározás előtt áll.

Kicsit kellemetlenül érezte magát. Ösztöne sugalmazta, hogy Pali ma oly dologról fog beszélni, a mitől anyjira félt.

Végre megszólalt Pali:

— Micike, — kezdé szinte ünnepélyes hangon. — Nem tudom, hogy mint vélekedik rólam és viselkedésemről. Én egyszerű ember vagyok, ki emlékezetem óta komolyan munkálkodtam. Sohasem volt benső viszonyom, nem szerettem soha senkit komolyan. Maga, Micike, az első.

Micike összerézzen, és bensőjét még jobban macangolta a lelkiismeret. Nem is figyelt oda, mit mond Pali. Hiszen neki majdnem mindegy volt. Azt tudta, hogy a fiu komolyan szereti, és utálta magát, hogy oly gyáván,

önzően viselkedett vele szemben. Ha a szerelem poharát teljesen kimerítette is Mici, liatalsága mégis annyi jobb érzést váltott ki énjében, hogy határozott megbánást érzett. És minél tovább nézte Pali becsületes arcát, — annál erősebben kerekedett felül benne — az az elhatározás, hogy mindent jóvá tesz.

De hogyan? Nem tudta módját. Megmondja a valót, hogy ő nem született komoly életre. Ezzel megöli Pali lelkét. Hazudja neki, hogy szereti. Azt nem teheti, mert nem tudná követni.

Pali pedig tovább beszélt:

— Pincér vagyok s talán ez a foglalkozás bizonyos könnyelműséget kíván az embertől. De higgye el, én nem vagyok az. Minden gondolatom komoly és komoly az is, amit magának mondani akarok.

Micinek elállt a lélegzete, minden szó ólomként nehezedett szívére. Ennyire komolynak nem hitte a viszonyt.

Pali megfogta a kezét.

— Én komolyan szeretem és magammal akarom vinni, hogy együtt küzdjünk meg az életet. Nekem kis házam, földem van, ha akarja megtartjuk, ha akarja eladjuk és kávéházat nyitunk.

nak. Tehát idegeneknél ez számításba nem jöhet.

Nemcsak a jövedelemadó kivetésnél, de minden adónemnél igen fontos körülmény, hogy az adózó fél tisztában legyen azzal, hogy a kincstár tulajdonképpen mit óhajt adó alá vonni. Mik azok az adóforrások, melyek adókötelesek. A fél tájékozatlansága sokszor kárt okoz, mert oly vallomást ad be, melyre kötelezve nincsen és így saját magának okoz hiábavaló kellemetlenségeket.

Tudjuk azt, hogy törvényeink közül az adó-törvények a legkomplicáltabbak, de egyszerűsített a legtagihatóbbak és sokféle módon magyarázhatók. Miért is már az adóbevallásnál az adófizetőnek tisztában kell lenni azzal, hogy mi az adóköteles jövedelem és hogy történik annak kiszámítása.

Adóköteles jövedelemnek tekintendő az adókötelesnek bármely forrásból eredő és akár tényleg befolyó, akár öt megillető pénzbeli vagy értékkel bíró egyéb bevétele, melyhez saját házában, vagy illetménykép, vagy ingyen birt lakás haszon értéke, továbbá akár a sajátjából felhasználva akár illetménykép, vagy ingyen kapott gazdasági üzleti, vagy más cikkeknek pénzértéke is hozzászámítandó. Ennek a nyers bevételnek a törvény szerint megengedett levonások után fennmaradó része alkotja az adóköteles tiszta jövedelmét. Nyers bevételnek általában az adókötelesnek bármely forrásból eredő, akár pénzbeli, akár nem pénzbeli, de pénzértékkel bíró bevétele, tekintet nélkül vajjon azt tényleg kézhez vette-e, vagy csak követelés kép illeti meg.

Ezen nyers bevételhez hozzászámítandó még: A lakásnak nyers haszonértéke, melyet saját lakásában elfoglal, illetményképen vagyis természetben lakás fejében kap, teljesen ingyen bír. Azoknak a gazdasági üzleti és más cikkeknek pénzértéke, mely cikkeket az adóköteles, saját gazdaságából vagy üzletéből háztartásában felhasznál, illetménykép vagyis

Micivel forgott a világ. Mit csináljon? Egy pillanat alatt elvonult szemei előtt sivar élete, és arra a kis falura gondolt, honnan három évvel ezelőtt eljött. Azért mert szeretett csalódott. Hiszen ő sem volt mindig ilyen. És mintha ez a kedves visszaemlékezés megnyugtatta volna, felbátorította volna. Palihoz fordult:

— Nézze édes Pál, én tisztelem, becsülöm magát, de tudja, ismeri életemet, velem nem volna boldog. A fővárosi élet megszedíti az embereket, én is beleszédültem.

Könny csordult ki a Mici szeméből.

Pali gyengéden magához huzta kezét.

— Még nincs veszve minden.

Micike még magában él a jóérzés, akarata, amit magával a szép kis áltoldi faluból hozott, ne tagadja meg kérésemet, meglátja boldogak leszünk.

Többet nem szóltak. Pali tisztelettel és eltávoztak. Midőn Mici lakása előtt elváltak, Mici csak annyit mondott:

— Megyek magával, édes Palim.

Másnap este még a körüti kávéházban ült, reggel pedig Palival boldogan utazott egy szép áltoldi falu felé.

szolgálati járandóság fejében természetben élvez, ingyen bárkitől kap.

Megirtuk, hogy a nyers bevétel képezi az adóköteles fél, bármely forrásból eredő jövedelmet. Mit értünk jövedelemforrás alatt. Ezt a törvény pontosan megállapítja. És pedig: a jövedelemforrás, mely a jövedelem becsülésénél tekintetbe veendő: az erdő és mezőgazdasági üzem eredménye, az épületek haszonértéke, haszonhajtó foglalkozás jövedelme, tőkéből, járadék jövedelme, szolgálati viszonyból származó illetmény.

Az egyes jövedelmi forrásoknak legyenek azok adómentesek vagy adókötelesek eképen külön-külön megállapított nyers bevételből, az alább tárgyalandó kiadások megfelelően levonandók. A mutatkozó maradvány képezi az illető jövedelemforrásból származó tiszta jövedelmet. (Itt már megemlíthjük, hogy a vallomások is úgy szerkesztendők meg). Ha pedig a levonások után veszteség mutatkozik, akkor a veszteséget kell figyelembe venni.

Most következik a fél tiszta jövedelmének meghatározása. És pedig oly módon, hogy fenti módon megállapított egyes jövedelemforrások együttes összegéből levonva elsősorban a nettó megállapított veszteségek, valamint a szintén alább részletezendő terhek a mutatkozó eredmény az adóalapul veendő tiszta jövedelem.

Ha azonban ebben a jövedelemben befoglaltatik adómentes jövedelem (hiszen fent írtuk, hogy az egyes jövedelemforrások nyers bevételének megállapításánál úgy az adóköteles, mint az adómentes jövedelem veendő számításba), akkor folytatólag ezen adómentes jövedelem is levonásba hozandó és csak az úgy megmaradt összeg vehető adóalapnak.

Van a törvénynek oly rendelkezése, melyről az adózó polgárok tulnomórészt nem tudnak és így ezen kedvezménytől elesnek. Ugyanis a törvény azt mondja, hogy ha a háborús állapot folytán — annak tartama alatt — előidézett rendkívüli körülmények az adózónak vagy hozzátartozójának (közös háztartásban élő rokon) katonai szolgálatra történt behívása, tartós betegsége vagy munkaképzetlensége, továbbá elemi vagy más egyéb csapások által okozott károk és egyéb rendkívüli körülmények miatt az egyes forrásokból eredő jövedelem tetemesen csökken, és 30%-nál kisebb összegnél is, ez az adókövetésnél figyelembe veendő, és ily okokból az adó megfelelő módon mérséklendő, sőt az adóköteles, amennyiben az adókövetés évében előre látható összjövedelme a 10,000 koronát meg nem haladja, az adó alul teljesen fel is mentendő. De figyelmeztetjük az adózókat, hogy ezen körülmények mint a felek által hitelesen igazolandók, mert ellenkező esetben figyelembe nem vétetnek.

Általános szabály, hogy a nyers bevételt az adóévet megelőző naptári év eredménye alkotja. Tehát az 1919. évi adónál 1918. évben elért bevétel képezi. Ebből folyik, hogy a különféle jövedelemforrások nyers bevételét és adóalapul a vagyonnak vagy foglalkozásnak a hozadéka alkotja, mely vagy az adóév kezdetén, illetőleg az összeírás idején az adózónál meg van, illetve mely foglalkozások az adózó akkor tényleg folytat. Következik

pedig ebből, hogy mindazon változások, amelyek az adózó vagyoni vagy kereseti viszonyaiban az adóév kezdetétől a vele szemben loganatosított adóösszeírásig előfordulnak, az adóösszeírás során figyelembe veendő. A kivetést megelőző évben megvolt, de az adóév kezdetén, illetőleg az adóösszeírás idejében már nem létező vagyon, vagy keresetnek múlt évi bevétele számításán kívül hagyatik. Ha azonban valamely jövedelem az adóévek megelőző időben megszűnik, a jövedelem, mely az megelőző évben meg volt, bár csak csonka év is volt, mégis adó alá vonatik. Ez úgy értelmezendő, hogy ha valakinek üzlete 1918. nov. 1-én megszűnik, úgy 1919. évben azon jövedelem után adózik, melyek neki az üzlet 1918. évi januártól novemberig hozott.

Míg november 1-től az év végeig a haszonhajtó foglalkozásban fekvő tőkének további jövedelme adóztatik meg. Pl. ha valakinek háza volt és azt eladta november 1-én, akkor november 1-ig fizet a ház haszonbéréből származó jövedelme után, míg az eladó után az új jövedelemforrás szerint fizet jövedelmi adót, csak abban az esetben nem, ha igazolja, hogy ezen összeggel adósságot törlesztette vagy hasonló célra felhasználta. Világosan kitűnik a törvény azon intenciója, hogy a már egyszer megállapított vagyon többé az adó alól el ne vonassék.

(Folyt. köv.)

Kérelem.

Baráti szeretettel és kartársi bizalommal kérem a Sz. V. K. P. és K. Orsz. Nyugdíjgyesületének igen tisztelt ügy fővárosi, mint különösen vidéki tagjait, hogy f. évi november 11-iki közgyűlésükön minél nagyobb és az eddigienél is tekintélyesebb számban jelenjenek meg.

A háború által előidézett nehéz és válságos viszonyok nélkülözhetetlenné teszik, hogy a nyugdíjgyesület tagjai a vezetőséget önzetlen és nehéz humánus munkásságában különbség nélkül teljes odaadással támogassák!

Vegyük ki ebből a munkából egyformán részünket iparunk iránti egyforma lelkesedéssel és szeretettel, és azzal az ügybuzgó odaadással, amelyet az egyesületünk tagjairól való gondoskodás tesz szent és parancsoló kötelességünkkel! Budapest, 1918. október hó 10-én.

Bokros Károly
nyugdíjgyesületi elnök.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénese hévvízi gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak, főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Papirszalvétát

30×30 cm. nagyságban 1000 db-ként
25 koronáért szállít

**Magyar Papirkereskedelmi és
Papirneműgyár r. t.**

Budapest, VI., Nagymező-utca 37—39

A boritaladó kérdése.

Irta: Balázs József dr.

Midőn a fontos kérdéssről cikket közlünk, azon általános óhajnak akarunk eleget tenni, mellyel t. előfizetőink nagy száma hozzánk számtalan esetben fordult.

A boritaladó megvilágítása és fejtegetése nem tartozik lapunk keretébe, itt csak azokat a tudnivalókat akarjuk leadni, melyekre olvasóinknak okvetlen szükségük van, hogy ezentul ezirányú zaklatásnak kitéve ne legyenek.

A boritaladó biztosítása céljából az ország körzeteire van osztva s minden egyes község a bányákkal, szállókkal stb. együtt egy-egy beszedési kört képez. Háromféle körzet van s aszerint állapítatik meg az adó mérvé. Az elsőbe tartoznak azon községek, hol 20.000 embernél több lakik, a másodikba, hol 10.000 embernél több, a harmadikba, hol 10.000 embernél kevesebb lakik.

A boritaladó mérvé bor után hektoliterenként I. körben 12.70 K, II.-ban 11.38 K, III.-ban 8.70 K; bormust és szőlőcefre után I. körben 9.52 K, II.-ban 8.54 K, III.-ban 6.52 K; gyümölcsbor után I. körben 4 K, II.-ban 3.60 K, III.-ban 3.20 K. Kedvezményes boritaladó szőlősgazdáknak bor után I. körben 6.70 K, II.-ban 5.38 K, III.-ban 2.70 K; bormust után I. körben 5.04 K, II.-ban 4.02 K, III.-ban 2.02 K; gyümölcsbor után I. körben 2 K, II.-ban 1.60 K, III.-ban 1.20 K.

A boritaladó elévül, ha 5 év alatt nem vették ki, azon naptól számítva, melyen az adótárgy keletkezett, vagy ha a kivétel évétől kezdve 5 év alatt nem szorgalmaztatik és biztosítatik. Boritaladó alá tartozik: bor, bormust, szőlőcefre és gyümölcsbor, a szőlő-lőre mint bor, szintén adóköteles.

Boritaladót tartozik fizetni: 1. minden borkereskedő; 2. azok, akik 50 liternél kisebb mértékben mérnek; 3. minden szőlősgazda saját használatára szánt bor után; 4. mindenki, ki más körből szőlőcefrét vagy bort a beszedési körbe behoz.

Az adó hektoliter és literszám állapítatik meg. Bort és egyéb adóköteles italt nyilvános uton kell és csak nappal a beszedési körbe szállítani. Áprilistól szeptember végéig reggel 5-től este 9-ig, az év többi hónapjában reggel 7-től este 7 óráig. A bepincézés előtt 6 órával bejelentendő a bor mennyisége a bérlőnél szóban vagy írásban, mely mennyiség után más megállapodás hiányában az adó azonnal fizetendő.

A befizetésről a bérlő a feleknek bárcát állít ki. Ha a must után egyszer a törvényes adótétel lerovatott, a forrás után mint bor pótaladás alá egyáltalában nem vonható.

A bérlő egyeseknek a boritaladó utólagosan való befizetésére kedvezményt adhat. Az ilyen esetben a tett bejelentés alapján két példányu szemleiv állítatik ki; az egyik a bérlőnél őriztetik, a másik a félnél marad. A meg nem adóztatott borkészletek hivatalos zár alá helyeztetnek, ha jövedéki csonkítás iránt alapos gyanyu forog fenn.

Italmérők és elárusítók azonban minden esetben akkor tartoznak adót fizetni, midőn a bort a helyiségbe viszik, mivel adózatlan készlet nem tartható nyilvános kimerőben.

Az eladott bor után járó adó csak akkor irtható le, ha a bejelentés a szállítás előtt 6 órával történik.

Elpárolgásra és apadásra 2%, forrásra és seprűre pedig fehér bornál 10%, vörösnél 6% le-

számítható, vagy úgy is kiszámítható, hogy 15 hektoliter szőlőcefrénél 11 hektoliter bormust számittatik és 11 hektoliter bormustnak 10 heedtoliter bor felel meg.

Az adóztatás vagy átalány szerint vagy tételenkint történik. Ha a község saját érdekében az átalány szerinti adóztatás mellett foglal állást, akkor az adó felekkel a tényleges fogyasztásnak megfelelő átalányösszegeben leendő kiegyezési tárgyalást megindítja. Ha ez sikerre vezet, akkor átalányozási egyezséget köt minden egyes adóköteles féllal.

Ha a község a felekkel egyezsége nem lép, vagy egyesekkel a kiegyezést eszközli is, úgy a ki nem egyezett felekkel szemben a tételenkinti adóztatást alkalmazza.

Ebben az esetben az adó azonnal vagy utólagos leszámolás mellett szedetik be.

Az utólagos adóztatás lényege az, hogy az adóköteles fél nem egyszerre fizeti le az adót az egész mennyiség után, hanem csak akkor, ha fogyasztásra veszik. Így pl., ha valaki 2 hordó bort, melyek együtt 20 hektoliter bort tartalmaznak, hoz be a körbe, nem kell a 20 hektoliter után lefizetni az adót, hanem ha az egyik hordót megcsapolja, csak ez után fizetendő le az adó. Pl. ha az egyik hordó 14 heektoliter, a másik 6 hektoliter, úgy csak azon számú hektoliter után fizet azonnal, amely hordó meg lesz csapolva.

Az adóztatásnál a szőlősgazdáknak, kik kimeréssel nem foglalkoznak, a törvény bizonyos kedvezményeket nyújt.

Azon szőlősgazdák, kik saját termésű boraikból bizonyos mennyiséget saját szükségletre használnak, ezen mennyiség után csak a kedvezményes adót fizetik.

Kik erre igényt tartanak, kötelesek legkésőbb a szüret megkezdéséig szőlőbirtokuk terjedelmét a házi fogyasztásra felhasználandó bor évi mennyiségét, a remélhető termést, s a házi fogyasztásra, valamint a nagyban való eladásra szánt bormennyiséget bejelenteni. A bejelentést eszközölni kell abban az esetben is, ha szőlőtermés nem volt és a termelő a már meglévő készletből akar kedvezményes adófizetés mellett fogyasztani.

Ha a szőlőtulajdonos egész termését akarja otthon elfogyasztani és az ötszáz literet meg nem haladja, az adót azonnal köteles lefizetni, amint a bormustmennyiséget felveszik. Ha pedig ötszáz liternél nagyobb a termés, avagy eladni is akar a tulajdonos, úgy kéthavonként történik a leszámolás, illetve az adólefizetés.

Adómentes azon szállítás, amidőn egy és ugyanazon körben lakó szemleivvel bíró tulajdonos egy másik, szintén szemleivvel bíró tulajdonosnak átenged s a bejelentés a bérlőnél az elszállítás megelőzőleg 6 órával megtörtént.

A kedvezmény megilleti azon tulajdonosokat is, kiknek más körben van birtoka és igényeiket erre is bejelentik.

Haszonélvezőnek vagy haszonbérlőnek szintén igénye van a kedvezményre, de a kimerőknek, ha mindjárt szőlősgazdák is, nem jár a kedvezmény.

A lőre a boritaladó tekintetében ugyanazon elbánás alá esik, mint a bor.

Jövedéki kihágás esetén az adó 4-8-szorosa fizetendő, de ha a kár meg nem állapítható, a bírság 2-1000 koronáig terjedhet.

Kihágást elkövet mindenki, ki a fent esetelt szabályokat be nem tartja.

Italmérők, kik engedéllyel bírnak, a bírságon kívül még az engedélyelvonással büntetettek.

Ha az adószedésre jogosult személyében változás áll be és a községben a tételenkinti adóztatás alkalmaztatott s a ki- és belépő jogosultak között pedig barátságos egyezség nem jött létre, a megadóztatott készletek a személyváltozás első napján a pénzügyőrség által leltározandók.

A leltározás alapján a megtérítendő adóösszeg végrehajtás terhe alatt 8 nap alatt megtérítendő.

Az érdekelt felek panaszt nyújthatnak be a pénzügyigazgatósághoz; a pénzügyigazgatóság határozata a pénzügyminiszterhez felebbezhető.

Ugyanide felebbezhető minden oly panasz, mely a felek és bérlők között felmerül.

SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJEGYESÜLETE

Központi iroda: Budapest, IV., Mehmed Szultán-nt 35, II. em. 5

Meghívó.

A »Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésségédek országos nyugdíjgyesülete« alantírott elnöke tisztelettel meghívja az egyesület tiszteletbeli, alapító, rendes és pártoló tag urait az 1918. évi november hó 11-én, délután 4 órakor Budapesten, a Metropol-szálloda fehér termében tartandó

XXI. évi rendes közgyűlésére.

Budapest, 1918 október 15-én.

Ezúton is felkérjük t. választmányainkat és tagjainkat, hogy a hozzájuk beküldendő szavazólapokat szabályszerű kiállítás után haladéktalanul küldjék vissza a központi irodának.

Dr. Nagy Sándor jogtanácsos. Bokros Károly elnök.

Napirend:

1. Közgyűlés megnyitása. — 2. Határozatképesség megállapítása és a szavazójegyek beszedése. — 3. Az igazgatóság évi jelentése. — 4. Felügyelő-bizottság jelentése. — 5. Határozathozatal az 1917. évi zárószámadások és az 1918. évi költségeloirányzat tárgyában. — 6. 1917. évi mérleg megállapítása. — 7. Felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő bizottság, választmányok és tisztikar részére. — 8. Esetleges felebbezések. — 9. Alapszabályok módosítása. — 10. Közgyűlés berekesztése.

A közgyűlés után az Egyesület vezetősége és tagjai közös vacsorát tartanak a Metropol-szálló éttermében. Kérjük, hogy azok, akik a vacsorán résztvenni óhajtanak, jelentsék ezt be a Metropol-szálló igazgatóságának.

Jóbarátok összejöveteli.

1918 november 6-án Mirt András vendéglőjében, VII., Dohány-utca 7.

1918 november 13-án Verbőczy Lajos vendéglőjében, IV., Városház-u. 3-5. sz.

1918 november 20-án Farkas Pál vendéglőjében, IX., Üllői-ut 97. sz.

1918 november 27-én Csengei Sándor vendéglőjében, IV., Ferenc József-rakpart 9. sz.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgógyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országszerte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV. kerület, Váci-u. (Piaristák-palotája) a Magyar Agrár- és Járadekbank R.-t. fiókja. Központi iroda: Budapest, Nádor-u. 16

Megalakult a Borkereskedők Országos Egyesülete.

A Kereskedelmi Csarnok borosztálya folyó évi október 28-án ülésre hívta össze az ország kereskedőit, hogy a borpiacon beállt változással szemben állást foglaljanak és érdekeik védelmére tömörüljenek. A gyűlésen a budapesti borkereskedők majdnem teljes számban jelentek meg, de ott voltak a jelentősebb vidéki borkereskedők is. A gyűlés szónokai kifejtették, hogy a magyar borkereskedelem jórészt a külpolitikai helyzetben beállott hirtelen változás folytán, de másrészt helytelen hatósági intézkedések miatt válságos helyzetbe került és ezért szükséges, hogy a borkereskedők maguk lássanak hozzá veszélyeztetett existenciájuk megmentéséhez.

A gyűlés elhatározta, hogy megalakítja a Magyarországi Borkereskedők Országos Egyesületét, amelynek feladata lesz a borkereskedelem érdekeit a hatóságokkal szemben képviselni, a borexportot irányítani, a borértékesítéssel foglalkozni és végül az egyesületnek békéltető szerepet szántak a most különösen elszaporodott vitás, peres esetekben. Az új egyesület Abeles Zsigmond nagykereskedőt elnökévé, Graf Ferenc vezérigazgatót s Wolf Lipót nagykereskedőt alelnökévé választotta.

A gyűlésen megjelent hegyaljai érdekelttség megbízásából ezután dr. Vangel Gyula felhívta az új egyesület figyelmét arra a veszedelemre, amely a borkereskedőket, de egyúttal a szőlősgazdákat is a szeszfőzés újabb rendezése folytán éri. A kormány tervezete szerint ugyanis repából 850.000 hektoliter szesz főzésére adnak engedélyt, ezenkívül körülbelül 250.000 hektoliter szesz főzhető ki gyümölcsből. Mindezeknek a mennyiségeknek egy tekintélyes része szabad forgalom tárgya lesz és ezzel az amugy is nagy károkat szenvedett borpiacot oly súlyos csapás éri, hogy tartani lehet attól, hogy a borkereskedők 70 százaléka megbukik és koldusbotra jut. A kormány — folytatta Vangel dr. — csak repából engedélyezte ugyan a szeszfőzést, de közismert dolog, hogy bizalmas utasítás ment, hogy olyan helyeken, ahol a burgonyát romlás veszélye fenyegeti, a burgonya is felhasználható szeszfőzésre. Ez a nagymennyiségű szesz jórészt feleslegessé teszi a borvásárlást, de teljesen tönkretesz és kiküszöböli a borpárlat készítése révén várható kereskedelmet és exportot, ami némi kárpótlást nyújtott volna a borkereskedőknél azokért a károkat, amit egyrészt az illegitim kereskedelem okozott, másrészt pedig a külpolitikai bonyodalom folytán előállott hatalmas áruházas. A kormány a kincstár jóvedelmét akarja szaporítani a szeszfőzés engedélyezésével, de tekintélyes jóvedelemhez juthatott volna a bor és borpárlat révén is és fölösleges és káros intézkedés egy virágzó iparágat létalapjában megtámadni. A Magyarországi Borkereskedők Országos Egyesülete Zwack Akos javaslatára elhatározta, hogy érintkezésbe lép a Magyar Szőlősgazdák Egyesületével és a két egyesület küldöttség útján fog eljárni a kormánynál, hogy a szeszfőzés mérsékeltebb keretek között, a bor- és borpárlatkereskedelem veszélyeztetése nélkül engedélyezze.

Társas vacsorák.

November hó 11-én: Kittner Mihály vendéglőjében (Metropol-szálloda). Egyúttal nyugdíj-egyesületi közgyűlési vacsora.

MI AZ ÚJSÁG?

Tilos a szesz italok kiszolgáltatása. A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata a Nemzeti Tanács parancsára a szesz-főváros összes szállodáinak, vendéglőinek, kávéházainak, büfféinek, kávéterméseinak, köreinek és klubjainak tulajdonosait és üzletvezetőit felszólítja, hogy üzemiükben a Nemzeti Tanács további rendelkezéséig a szesz italok kiszolgáltatását teljesen szüntesse be. Az ipartársulat a parancs betartásának ellenőrzése céljából ellenőrző-bizottságot létesít és a parancs ellen vétőket bejelenti az államrendőrségnek, amely az illetőket szigorúan megbünteti és tőlük az italmérsi engedélyt elvonja.

Záróra tízenegy óra. Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy a rendőrség a zárórát meghosszabbította. Ez a híradás téves, a záróra tízenegy óra.

Budapesti Pincérek Köre. A budapesti szállodai, és éttermi alkalmazottak egy tekintélyes része »Budapesti Pincérek Köre« elnevezéssel erkölcsi, gazdasági és kulturális törekvései előmozdítása céljából a közelmúltban új egyesületet alakított, és erről a »Budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata« elnökségét meglhangu átiratban értesítette. Az átiratban kifejti az új egyesület elnöksége, hogy a szállodás, vendéglős és koresmárosipar munkásainak újjászervezését, valamint a Kör megalakítását az iparban alkalmazott munkások kettészakadása tettené szükségessé és a pártoskodásnak oka nem egyéb, mint az, hogy az eddigi szervezetben uralkodó pártoskodás ok a tekintélyesebb pincérszétly céljaival és érdekeivel összeférhetleneknek bizonyultak. A Kör megalakítóit szakítani kívánnak azokkal az elvekkkel és törekvésekkel, amelyek a munkaadók és munkások közötti békés viszont lehetetlenné teszik és veszélyeztetik a közös célokat és érdekeket. Ezért az új Körnek célja az, hogy egy hasznos és erős, a munkások részére nélkülözhetetlen és céltudatos szervezettel bíró intézményt létesítsen, amely becsülettel tevékenységével a pincérség erkölcsi, gazdasági, társadalmi és közmívelődési céljainak megvalósítására alkalmas, egyben pedig arra is hivatott legyen, hogy megszüntesse a munkaadók és munkások közötti ellentéteket, végül pedig, hogy az a munkaadók és munkások közötti esetleges sürölődások békés kiegyenlítésére is alkalmas legyen. Az új Kör vezetősége tevékenységében a munkaadók méltányoló elismerését és támogatását is kéri.

Borkereskedők társulása. A hazai borkereskedőknek eddig nem volt olyan szervezetük, amely az ország borkereskedéssel foglalkozó jelentősebb cégeit mind magába foglalta volna. Ezt magunk is több ízben kifogásoltuk, mert a tisztességes borkereskedelem szervezetlensége a szőlőbirtokosokra is hátrányosan érezte befolyását már csak azért is, mert a kereskedelem nagyrészt megbízhatatlan elemek kezébe került. Most a borpiac kritikus helyzete úgy látszik megteremtette a borkereskedők szervezetét is. A borkereskedők egyesülete a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben november 27-én tartotta alakuló gyűlését.

Szesz területek kivétele Romániába. Bukarestből jelentik, hogy a borral, szeszrel, bortörkölyvel és borseprővel való kereskedelem a csapataink által megszállott román területen szabadá tételt.

Halálozás. Részvétellel értesülünk, hogy Aradon köztisztviselőben és közszeretőben álló özv. Oláh Mihályné 71 éves korában rövid szenvedés után elhalálozott. Az elhunytban Oláh Gyárfás Mihály volt fővárosi nagyvendéglős, a Gambrius közismert volt tulajdonosa, jelenleg az Asztra filmgyár vezérigazgatója és Oláh Dezső filmgyári igazgató édesanyjukat gyászolják.

A borárait sültedése Alsó-Ausztriában. Míg a must- és ujbórák még október közepéig Ausztriában tartották magukat, addig az utolsó tíz napban, mióta a szüret mindenütt megindult, itt is lényeges árcsökkenés észlelhető. Ennek oka részint a politikai helyzetben, részint a magyar borpiac alakulásában és részint hordóhiányban keresendő. Ugyanis sok helyen a termés szokatlanul nagy, a kereskedők pedig tartózkodván a vételtől, hordókat sem bocsátanak a gazdák rendelkezésére. Legnagyobb az áresés a déli vasut menti borvidéken, hol pedig a legfinomabb bor terem. Gumpoldskirchenben pl. az utolsó jegyzések 4-5 koronás árról szólnak. Igaz, hogy az ideai minőség sem vetekedhet a tavalyival.

Egy liter bor rekordára. Az utolsó évben nálunk is, Németországban is hozzászoktunk ahhoz, hogy egyes szerencsés bortulajdonosok a legkihívatóbb árakat érték el. De még ezek mellett az árak mellett is meglepetést keltett a minapi borárverés eredménye Mainzban. Az eladó, aki borait elárvereztette, a hesseni naggyerencegység volt, mely rajnai borokat hozott forgalomba. Árverésre került 75.000 liter 1915. évi termés, melyért 1.671.940 márkát, tehát 2.8 millió koronát kapott. Egy 600 literes partie oppenheimi borért 10.885 márkát, 600 liter markenheimiért 15.190 márkát, 300 liter narkenheim-rotenbergi szemelt borért 51.800 márkát ajánlott fel a vevő. Vagyis ez utóbbi borért literenként 173 marka, vagyis 260 korona értett el.

Borvizsgáló szakértők. A földművelésügyi miniszter a budapesti borvizsgáló szakértő bizottságba a következőket nevezte ki: elnök az 1918. évre Lónyay Ferenc dr., miniszteri tanácsos; bizottsági tagok: Drucker Jenő dr., Forster Béla, Graf Ferenc, Hertelendy Ferenc és Koritsánszky János. A földművelésügyi miniszter részéről tagokul kinevezettek: Vásárhelyi Zoltán dr. és Bakonyi Károly dr. miniszteri osztálytanácsosok; titkárává Nagy Ferenc dr. miniszteri s. fogalmazó. A kolozsvári borvizsgáló szakértő bizottságba a következők neveztettek ki: elnök Béli Akos gróf; tagok: Jósika Gábor báró, Lázár István gróf, Szentkirályi Akos dr., Tokaji László és Weisz József, titkár: Ruzitska Béla dr.

Borpárlat németországi vámja. Berlinből jelentik, hogy Németországban októberben hír szerint a borpárlat vámját 1300 márkára, az 55 szeszfoknál kevesebb szeszt tartalmazó borpárlatét 750 márkára fogják felemleni.

Tárgyalás a burgonyaszeszgyártás korlátozásáról. Tudvalevően a pénzügyminiszter mintegy két millió métermáza burgonyának szeszre való feldolgozását engedelmelte. Ez a rendelkezés igen kedvező burgonyatermés reményében történt, miként azonban az Országos Közélemezési Hivatalhoz az utolsó időben a burgonyatermésinket illetőleg kevésbé optimista jelentések érkeztek be, értesülünk szerint a közlemezési miniszter felhívta a pénzügyminisztert, hogy a burgonyaszeszgyártást lehetőleg korlátozza. Jelenleg tárgyalás folyik a két minisztérium között olyan irányban, hogy azok a szeszgyárak, amelyek cukorrépával rendelkeznek, burgonyát nem dolgozhatnak föl szeszre.

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészetel Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelői Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27-33. (A Piaristák palotájában)

Érdekes hírek.

Pusztuló zöldségkészletek. Az Ausztriába való élelmiszerszállítás korlátozása folytán napok óta nagymennyiségű zöldség gyűlt össze a fővárosban. A többi árucikkre egyáltalán nem jelent veszedelmet az elszállítás ideiglenes fölfüggesztése, nem úgy a zöldségnél és a főzeléknél, amely pár napi késedelem után megromlik és élvezhetetlenné válik. A főváros teljesen el van látva hagymával, répával, káposztával; különben is naponta 20—30 vaggon káposzta érkezik Budapestre, úgy, hogy a közönség már hosszú idő óta a maximális ár feléért vásárolhatta. A kivitel megakadályozása óriás kár a nemzeti vagyonra nézve. A kereskedők nem veszik át az árut a gazdától és ez egyúttal elveszi a kedvét a termelőnek attól is, hogy a jövőben zöldséget termeljen. Épp ezért az O. M. G. E. mozgalmat indított, hogy a Közélemező Hivatal a zöldségkiviteli tilalmat sürgősen függessze föl. Helyénvaló, ha az osztrákokkal kötendő megfigyezésig az élelmiszerszállítványok utbaindítása szünetel, a zöldség és főzelék azonban épp romlandó természeténél fogva egészen más elbírálás alá kell hogy essék.

A Polgári serfőző tisztviselőinek mozgalma. A Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság vállalatánál napok óta nem dolgoznak az irodai tisztviselők. Már több héttel ezelőtt mozgalmat indítottak és kérték, hogy a mai alacsony fizetéseket legalább negyven-nyvenöt százalékkal javítsák meg és hogy ezer korona ruhapótlékot utalványozzanak, mert a mostani nehéz viszonyok között másképp nem tudnak megélni. Az igazgatóság azonban nem respektálta ezeket a kívánásokat és mindössze arra volt hajlandó, hogy a drágasági pótlékot havi 50—60 koronával föl emelje. Ebbe a jelentéktelen emelésbe azonban nem voltak hajlandók belemenni a tisztviselők, akik arra hivatkoznak, hogy a háboruban sokat keresett vállalatnak egyáltalán nem volna anyagi áldozat, ha a tisztviselők kérését méltányosan teljesítené. Ehelyett azonban a bizalmiférfiakat ridegen elutasították és retorziókkal fenyegették meg őket. A vállalat tisztviselői erre, mintegy százan, abbahagyták a munkát. Hisszük, hogy minél hamarabb jobb belátásra jutnak.

A must ára. A szőlészeti és borászati kerületi felügyelők jelentése október elejéről: Budapesti kerület: A mustért minőség szerint 300—600 koronát fizetnek. Szekszárdi kerület: Átlag 20—30 Ahektoliterre tehető holdankint a termés, a gyérrítéssel fentartott szőlőkben a termés rossz. Borárvevők hiányában nincs. Pécsi kerület: A terméseredmény oltványoszőlőknél kat. holdankint 25 hektoliter. Borár még nem alakultak ki. Pozsonyi kerület: Az eredmény holdanként 10—15 hektoliter. Mustért 200—400 koronát kínálnak. Tapolcai kerület: Kisebb eladások 300 koronás árban történt, nagyobb kötés nem fordult elő. Egri kerület: A must ára 250—300 korona. Nagyobb kötések decemberi vételre 480—600 koronával történtek. Miskolci kerület: A must hektoliterenként 250—450 korona. Tarcali kerület: A minőség elsőrangú. Borvételek szünetelnek. Beregszászi kerület: A termés minőség és mennyiség tekintetében közepes. Az árak nem alakultak ki. Szatmári kerület: A must hektoliterjéért 160—200 koronát ígérnek. Bihardíószei kerület: A bor ára 120—300 korona között váltakozik. Ménesi kerület: A must ára 350—400 korona. Naggyenyedi kerület: Mennyiség, katasztrális holdanként 6 hektoliter. Boreladás nincs. Fehértéplomi kerület: A fehér cefrémust hektoliterje 140—160, a vöröse 220—240 korona.

Két pesti orvos megtalálta a spanyol betegség szűrőjét. A budapesti 2. számú anatómiai klinikán Melcher Miklós dr. és Bartha Odön dr. tanársegédek kísérletet végeztek a spanyol betegség szűrőjének felfedezése érdekében, ami sikerrel járt. Megállapították, hogy az influenza-bacillusokhoz tüdőlob és vérhas járulhatnak és ezek okozzák a hirtelen halált. A tanársegédek orvancsűrővel kísérleteznek, amellyel 22 betegét oltottak be. Az eredmény meglepő volt, a mennyiben igen rövid idő alatt a betegek hőmérséklete a normálisra szállott le.

Ötszázmillió új állami papírpénz. A népkormány a bankjegyhíányra való tekintettel elhatározta, hogy új állami papírpénzt nyomtat Budapesten. Az Athenaeum és a Franklin-nyomda készíti az új állami papírpénzt s értesülésünk szerint ötszázmillió korona értékű papírpénzt fognak kibocsátani.

Havannaszivar nem közszükségleti cikk. A frankfurti törvényszék egy szállodatulajdonost árdragításért ítélte el, mert egy Havannaszivart vendégének 9 márkáért adta el. A felsőbb bíróság az ítéletet megváltoztatta és a szállodást felmentette, mert a Havannaszivar nem közszükségleti cikk.

Dohányjegy Debrecenben. A pénzügyigazgatóság a dohányjegy életbeléptetését rendelte el Debrecenben. A rendelet szerint minden tizenegy éven felül levő férfi kaphat dohányjegyet. Összesen 25.000 jegy kiadására számítottak, de csak 16.000 férfi jelentkezett. A jegy alapján megtörtént a johányáru kiosztása s minden férfi 140 cigarettát vagy 67 szivart vagy 130 gramm dohányt kapott egy hónapi szükségletének fedezésére. Ezenfelül szabadságot katonák számára körülbelül 3000 ideiglenes jegyet adtak ki. A jegy alapján minden jelentkező megkapta a maga fejadagját. Az októberi fejadagot 220 cigarettára, illetve 87 szivarra vagy 150 gramm cigarettára és 250 gramm pipadohányra emelik föl.

Jó ezt tudni.

Közszükségleti cikk-e a tokaji bor? E kérdésre a feleletet a kassai ítéletábrá adta meg. A sátoraljaujhelyi razzia idején elfogott, de az ujhelyi törvényszék által felmentett Langsam Májert elítélte 1 évi fogházra, mert közszükségleti cikknek az árát felverte, tehát árdragítást követett el. Az illető kereskedő dr. Visontai Soma ügyvéd után ujrafelvételi eljárást kért.

Hogyan készül az almabor? Az almát, melyből bort akarunk készíteni, apránként gyűjtjük össze és öntjük rakásra. Minél éretlenebb az alma, annál tovább célszerű azt hevertetni az utólagos cukorképződés miatt. Mielőtt az almát zuzómalmon átbocsátanók, ami a szőlőmalomhoz hasonló, célszerű megmosni. Az almakását azután kisajtoljuk és a nyert levét cukor- és savtartalmára megvizsgáljuk. Ha a cukortartalom kevés, 7—8%-nál kevesebb, úgy ajánlatos a lébe cukrot tenni, ha pedig a savtartalom túlmagas, 1%-nál több, úgy célszerű az almalevet 10%-ig vízzel hígítani. A vizet azonban nem közvetlenül adjuk a léhez, hanem helyesebb a kipréselt almatörkölyt vele leönteni, egy-két napig rajtahagyni s azután

lesajtolni. A lé azután magától lassan kiejed és ha az erjedés befejeződött, azonnal le kell fejteni és úgy kezelni (esetleg szűrni, deríteni), mint a szőlőből készült bort.

Bor kiszállítására ki ad engedélyt? Bornak adómentes, illetőleg adóvisszatérítési igény mellett való kiszállítására jogosító igazolványt, illetve engedélyt a folyamodó telephelye, ennek hiányában lakhelye szerint illetékes pénzügyigazgatóság adja meg, tekintet nélkül arra, hol tároltatik a bor.

(o) **Löwenstein M. utóda Horváth Nándor** cs. és kir. udvari szállító, Ferdinánd Bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Evtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

A szerkesztő postája.

Minden olvasónknak. Hétköznapiakon d. u. 3—5-ig szívesen rendelkezésére állunk a kiadóhivatalban és szerkesztőségben minden olvasónknak. — **K. M.** Ne higgye. Jó üzlet lesz az. Mi bizunk benne. — **L. S.** Csak jöjjön. Szívesen elvezetjük oda. Bemutatjuk. — **Tr. Z.** Higgye el, most is igaz a régi mondás: Jó bornak nem kell cégér. — **W. Gy.** Adja el bátran. A biztos tisztességes haszon többet ér, mint a bizonytalan túlnagy nyereség. Uzsorára nem törekszik jó iparos.

Főszerkesztő: Gyökössi Endre dr.

Kiadóhivatali igazgató: Niczinger Géza.

„Aromatika“

TEA RUMMAL

literen- $\frac{1}{2}$ liter Rum tartalommal.
ként
1 literből kb. 300 csésze kiváló, finom teljesen kész tea készíthető, lt.-je 40 K
Több kg. cukornak megfelelő édesítéssel 50 K. Rendelés szerint megfelelő engedmény. — Képviselőt adunk.

Aromatika Vegyiművek R.-T.
Budapest, I., Városmajor-utca 42. szám.

Fővárosi Sörfőző R.-T. Kőbányán

már az első évben
248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben
söreink kitűnő minőségét.

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

BENKŐ ÉS POLLÁK

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

**Hitelek-kölcsönök
nyújtása**

Szálloda-, vendéglő-, kávéház és az összes szakma-
béli üzletek adás-vételét közvetítő irodája
Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

**Hitelek-kölcsönök
nyújtása**

HIRDETMÉNY.

A veszprémi székes káptalan tulajdonát képező és Siófok községben fekvő u. n. „**FOGAS**” szállodát 1919 január 1-től 1930 december 31-ig azaz 12 évre — zárt írásbeli ajánlat után — bérbe adja.

A bérlet tárgyát képező szállodában van 34 vendégszoba, több étterem, megfelelő mellék-helyiségek, lakó szobák, istállók és félszer; víz- és villanyvilágítási vezeték, mely utóbbi a mostani bérlő tulajdonát képezi.

E bérlethez tartozik a kiliti határban levő ugynevezett korcsma-földek, amely cirka 45 kat. hold rét és szántóföldből áll.

Felhivatnak az érdeklődők, hogy zárt írásbeli ajánlatukat: „**ajánlat a FOGAS szállodára**” felirással a veszprémi káptalanság felügyelőségéhez folyó évi november 20-án délután 5 óráig nyujtsák be.

A veszprémi Káptalan fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választ-

hasson, vagy azokat figyelmen kívül is hagyhassa, anélkül, hogy amiatt bárki valamiféle igényt támaszthatna.

Az ajánlattevők mindegyike, a veszprémi Káptalan uradalmi központi pénztárába óvadékképen, írásbeli ajánlatukkal egyidejűleg 10 ezer, azaz tízezer koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban tartoznak letenni, melyet az uradalom kamat nélkül — a tértivevény ellenében — az ajánlatok elbírálása után, az el nem fogadott ajánlkozóknak vissza fog fizetni.

A szálloda felszerelése a mostani bérlő tulajdonosa, aki ezeket hajlandó előre megállapítandó áron az új bérlőnek átadni. Aki ezen felszereléseket átveszi s erre nézve az eddigi bérlővel meg egyezésre jut, az a többi ajánlkozóval szemben előnyben részesül.

Felvilágosítást adhat a helyszínén a jelenlegi bérlő Mihályfi Károly urad. számvivő, Kilitin.

Veszprém, 1918. október 26.

Káptalani Jóságfelügyelőség.

Budafokon levő
tizpercentes
bor

hektónként 650 koronáért
nagyobb tételekben eladó.
„Tiszta izü”
jeligén a kiadóhivatalban megtudható.

Délvidéki városban, megye székhelyén 18 vendégszobával, amelyek mindennap elvannak foglalva, elsőrangú étteremmel, kávéházzal
szálloda eladó.

Van hozzá beszálló-udvar, korcsma, kerthelyiség, kuflizó. Teljes felszereléssel 90.000 K betegség miatt eladó. Évi bér 7000 K. Hét éves szerződéssel. — Cim a kiadóhivatalban.

Vendéglő bérbeadás.

Tarcsa-fürdő igazgatósága a fürdőtelepen **gyógyvendéglői üzletét**, esetleg több egymásután következő fürdőidényre bérbeadja.

A fürdőidény május 1-től október 1-ig tart.

A gyógyvendéglő áll 1 nagy és kis étteremből, polgári szobából és kávéházi helyiségekből nagy terrasszal, továbbá a vendéglős részére szükséges lakás és mellék-helyiségekből.

Kellő számú asztalt és széket a tulajdonos rendelkezésre állít, míg az egyéb szükséges berendezést u. m. konyha és asztali eszközöket a bérlő tartozik állítani.

A saját gazdaságban termelt zöldségfélék maximális áron rendelkezésre állanak.

Ajánlattevők sziveskedjenek ajánlataikat a bér és óvadék-megjelölésével **Hoffmann Ignác, Szombathely** címre beküldeni.

Tarcsa-fürdő Igazgatósága.

LITTKÉ L.

pezsgőbörgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége, Saviour Lipót ö cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC” „FORENLAND” (savanykás) „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélkül)

Vendéglősök, kávéosok, büffék és kórházak részére ajánljuk naponta friss

Camembert „Esti csillag” védjegyű **sajtunkat.**

Kapható **Jörg Testvérek** sajtgyárosknál a Központi Vásárcsarnokban, (karzaton) mindennap délelőtt.

Világszerte utánozzák

Szent István dupla malátásör utólrhetetlen

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Emésztési elősegítő
nyálkoldó
savközömbösítő

MATTONI
GISSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS
SAVANYUVIZE.

**K
O
R
M
I
N**

A CITROMZAMATNAK

KORMIN A NEVE

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HÜSÍTŐHÖZ

KG.-KÉNT **30** KORONA

TEAFIX TEAZAMAT

1 KÁVÉS KANÁL 1 PÓHÁR VIZHEZ ELENGENDŐ

KG.-KÉNT **35** KORONA

ÉCZETSÁVPOTLÓ

15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

KG.-KÉNT **40** KORONA

KORMIN VÁLLALAT

BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.

TELEFON **166-05.**

**K
O
R
M
I
N**

IPARSÓ

fagylalt, jegeskáv, hideg készítmények előállításánál a jég szóására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kéredezésködére díjmentesen nyújt A Magyar Királyi Sójóvédék Vezérügynöksége Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Ha eladó vendéglője, szállodája, vagy kávéháza van, **ha venni** óhajt, **hirdesse** ezt a

VENDEGLŐSÖK

LAPJA-ban.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halnaggykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapest

Telefon: József 48-94. Sürgőnycim: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősr, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Kétezer hold szőlő termésével rendelkező szőlőnagybirtokos budapesti és a környékbeli nagyvendéglősöknél jól bevezetett ügynököt keres.

Ajánlatok „Fajborok” jeligére a kiadóhivatalba.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel 1.000.000 hl. felszerelt serfőzde évi gyártó képessége

Hordósrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyal földi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. Telefon: József 56-36 és József 56-38 Palackosrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

